

LATERCULUM SECUNDUM FALSÆ CASTIGATIONIS Bifextilium annorum à Christmanno conficta.

Table with columns: VERA ET USITATA BISSEXTILIUM annorum series (Anni aræ Christianæ, Anni Iphiti, Anni Nabonassar, Litera Dom., Neomenia Thoth, Feria Thoth); Falsa Christmanni series (Litera Christi, Thoth Christmanni).

Habes in priore Tabula Julianorum annorum nexum cum reliquis, eorumque characteres, primum quidem eos, quos in Juliana Periodo sibi ex communi, & vera sententia vendicant; tum qui ex falsa Christmanni opinione conuenire debuerunt: in posteriore verò, vulgata bissextilium seriem, quæ post Augusti castigationem ad nos usque propagata fuit, cum absurda Christmanni opinione comparauimus, qui anno Christi cccc. xlii. emendatum rursus annum falsissime credit; ita videlicet, ut annus ille ex bissextili communis factus sit.

est ἀνεβέδωτος, & communi propemodum sensui; certè omnibus omnium Chronologorum & Computitarum calculis repugnat. Quis unquam aliter Christianam aram, ejusque cyclos ordinauit, quam ut primum annum communem, & à bissextili proximum numeraret, ab eoque quartum, octauum, ac deinceps pares omnes quaternarios bissextiles faceret? Nam in Juliana quidem Periodo, & in Julianæ castigationis ordine, imparès quique quaternarii bissextum obtinent: in aræ Dionysiana, pares. Christmannus aduersus omnium sententiam, contraque artem ipsam, & methodum cyclorum, bissextiles vitiose collocavit; ne quid asperius aut inclementius de homine dicam, qui mihi supra Calvinistarum captum, modestus illo in opere videtur, minimèque, uti sceta mos est, arrogans, & odiosus. Ergo in annis Christi, & Nabonassar præcipue error iste manifestus est. Verum quibus tandem argumentis conuictus illam ordinationem intulerit, ac postea anno Christi 463. in viam redierit, non inuoluitur animadvertere. fit enim nescio quò modo, ut ex contrariarum, illucet alioquin absurdarum, sententiarum inquisitione illustretur magis veritas, ac sese ipsa corroboret.

cyclus retextatur: quod sub annum Christi 463. contigit se credit. Ab hac porro Augusti recensione in anteriores annos bissextilium series redundat. Si enim l. l. Julianus, & l. vi. bissextiles sunt, annus retrò quartus bissextilis erit; nec non qui proxime Julianam editionem antecessit; ac demum annus ante eandem editionem septingentesimus vigesimus nonus. Igitur septingentesimus tricesimus primus communis erit, qui est primus Iphiti, cospitque anno periodj Julianæ 3938. Quod autem circa annum aræ Christianæ 463, Augusti cycli solutus sit, & bissextilis annus in 464. translatus, ita demonstrat. Paulus Forosempronensis libro v. auctor est Pascha anno illo ab Alexandrinis indictum fuisse xxi. Aprilis, littera F. Habuit ergo litteram F, non E, quæ esset alioqui præditus, si, ut ordo postulat, bissextilis maneret. Ad hæc quoniam anno Christi 465, docet idem Scriptor Pascha celebratum Martij xxviii, littera Dominicalis fuit C. Quare cum anno 463, littera sit F, & 465, C, necesse est in annum 464. conuenire E. D. ut idem bissextilis fuerit. Atque ideo cycli Solis Augustalis tum est dissolutus; quod qua ratione, inquit, acciderit ab historicis non est perscriptum. Hæc fere Christmannus.

Sed in ejus ratiocinatione primum illud vitium occurrit, quod pro confesso, exploratogue sumit id, de quo vel maxime dubitatur, annum Julianum l. l. ex Augusti voluntate bissextilem fuisse. Nam alii l. l. malunt, & primum ἀνεβέδωτος numerant xxxviii, non xxxvii, quæ est Scaligeri descriptio. Ex qua postremus ἀνεβέδωτος erit xl. ix: primum autem castigatus bissextilis l. l. i. Neque verò ex Suetonii, & Consonii locis illis, quos initio cap. superioris adduximus, quibusque plenum fit anno xxxviii. Juliano Augustum falsos recensuisse, certò liquet, quis primus ἀνεβέδωτος fuerit; ut immeritò Christmannus ex eo confectum putaret de anno xxxviii, ac primum bissextilem castigatum posuerit l. l. i. Oportet ad communem & receptum bissextilium ordinem novo illo decreto labefactandum validius aliquid, ac solidius referre, non eo niti, quod vel falsum sit, vel ubi negatum sit, procedi ultra non possit. Præterea quamvis hoc ultrò concedatur, ex Augusti recensione annum Julianum l. l. aræ Christianæ vii, indèque xi, xv, &c. bissextum esse sortitos, idque aliquot annis, imò sæculis quatuor tenuisse, quod postea falsissimum esse demonstrabitur: nihilominus eo posito, non licet superiores omnes, qui Julianam editionem antecesserunt, aliter ordinare, quam respectu ad hodiernum usum habito. Etenim cum Julianus annus, & ejusmodi mensium descriptio ad priora tempora porrigitur, id prolepsi quadam Chronologica fit, cujus ille finis est, ut Lectores in eo Calendario, usque mensibus, ac diebus, quibus assuefacti sunt, res gestas, aut coelestia φαινόμενα recognoscant. Ut cum mundum à Deo creatum esse dicunt Octobris xxv, vel Aprilis xxi, quibus rebus æquinoctia tribuunt: item Trojanam ἀλωσιν Junio, vel Julio contigit; Olympiadicis agones Julio mense commisos, & id genus cetera; hoc æ grati faciunt, ut in populari anno sciamus quibus temporibus accidere ista poterint, si jam tum observatus ille foret. Sic & bissextiles hos, vel illos Iphiti annos Christmannus cum statuit: cum Nabonassar Thoth ab hac illavè feria cepisse vult, hæc, vel illa Dominicalis littera; tum hoc illò mense; methodi causâ ea præcis illis temporibus assignit, quæ nondum excogitata fuerant. Quare quod tandem consilium hominis fuerit, non video; methodi totius, & prolepticæ disputationis cardinem in ea forma constituere, quæ diu ante Dionysium, ac totum illum cyclorum apparatus, quo nunc utimur, obsolevit: non autem ab hac ipsa solis repetere, quæ tot jam recepta sæculis, reliquas omnes excluderet. Quippe cycli Solis, ac Lunæ, quibus vel Olympias prima cœperit, vel eclipticæ, aut æquinoctia deprehensa sint, si quis à Chronologis requirat, audiet Olympiadem primam iniisse cyclo Lunæ v, Solis xviii. tum reliqua cycli illis observata, qui ex hodierno disposito ἀνεβέδωτος in antiqua tempora refunduntur. Ideo enim, exempli causâ, anno 3938. Periodi Julianæ, cyclum Lunæ v, Solis xviii. imputamus, quia præfens hic annus Christi mdcxxii, Periodi Julianæ 5335, cyclis præditus est Lunæ viii, Solis verò vii. Cumque ab anno illo primæ Olympiadis sit 2398, necessariò sequitur ex eo, quòd cycli hoc anno sit Lunæ vii, annus ab isto bis millefimus

trécentésimum nonagesimum octauum, quintum cyclum habuisse. Nec dissimili ratione cycli Solis Dionysianus, quo ante Gregorianam castigationem usa est Ecclesia, & Christmannus ipse, cum reliquis hæreticis adhibet, ad remotissima quæque tempora sic extenditur, ut eodem, quo superiore sæculo, litterarum ordine decurrat. Est enim cyclo Solis primo bissextilis annus, littera GF: cyclo ii, littera E, & ita cetera. Quare annus ille, qui vulgarem natalem continet, cyclo notatur Lunæ i, Solis ix, litteris DC. Aut igitur connexion illam suam antiorum, veterum illorum gratiâ, qui intra 463. Christi annos vixerunt, Christmannus scripsit: quod ridiculum est. aut si nostra id causâ fecit, popularem, & usitatum nobis bissextilium ordinem obseruare debuit. Postremò non solum falsa, sed etiam supina est ista collectio; anno 463. Augusteum cyclum esse solutum; quandoquidem anno 465. littera dominicalis, ex Pauli Forosempronensis auctoritate, fuit C: anno verò 463. F. Quid enim prohibet aliquot annis antè, imò verò sæculis, immutatum esse cyclum? Hoc verò longè antè contigit conueniam istis argumentis, quæ Christmanno silentium indicant. Primum si tanta Forosempronensis apud illum auctoritas est, cur non animadverterit, aliis ex annis, quibus eodem in libro Paschales exortas controversias refert, colligi ante 463. annum, Dominicarum litterarum alium, quam definitat, ordinem existitisse? Scribit ille anno 455. Pascha ab Alexandrinis notatum viii. Kalend. Maias, à Leone verò ac Prospero xv. Kalend. nempe littera B, quæ cyclo Solis xvi. conuenit. At Christmanno idem annus bissextilis est, habetque litteras BA: quod cum exemplo isto minimè conuenit. Proinde jam tum ab hoc anno Augustale cyclum solutum oportuit. Verum multò validius ex eo anno refellitur, quem Ambrosius epistola lxxxviii. libri x. commemorauit, ex eo Paulus Forosempronensis exscripsit. Anno itaque cccxxxvii. Pascha Alexandrinum incidit vii. Kalend. Maias, adeoque fuit anno illo littera C. Christmannus tamen, qui bissextilem hunc facit, dat ei litteras CB, quarum posterior à Martio succedit. De hoc anno consultus Ambrosius egregia illa epistola respondet, & ea tradit, quæ nos libro II jam explicauimus. Sed & Paulus anno cccxxv. Pascha peractum refert Aprilis xxi. littera F: Christmanno verò bissextilis idem annus est, obtinetque litteras FE. Denique uti ista noua diuinatione funditus evertatur, testem eum dabo, per quem Christmanno inuito esse liceat. Est Romæ marmorea statua peruetus, anno mdl. effossa, in qua Paschalis Canon Græcis litteris exaratus legitur. Hujus auctorem Hippolytum haud dubiis coniecturis faciunt eruditi viri: quem quidem Canonem libro vii. de Emendatione descriptit, & exposuit Scaliger; de quo et nos libro II disputauimus. In illo Canone Heccædecæteridus continetur numero vii, cum Paschalibus terminis, & annorum singulorum genere, utputa quinam embolimai sint, ac bissextiles. Bissextilis littera duplex SS. exprimit, in quibus Paschalis terminus tribus locis duobus diebus tribuitur. Primus annus est is, quo Alexander imperium inuit, quo terminus incurrit in Eid. Aprilis Sabbatum. fuit hic annus sine controversia aræ Christianæ cccxii, cyclo Solis vii, littera F: idè l. l. i. Aprilis Sabbatum, cyclo Lunæ xiv, cujus Neomenia Hippolyti sæculo cadebat in xxxi. Martij. Ab hoc anno tertius bissexto notatur, quando xiv. Paschalis incidit in xii, vel xi. Kalend. Aprilis. Ergo anno contigit Christi cccxv. Ita bissextilis est annus Heccædecæteridus vii, Christi xxviii, tum xi. & xv, qui sunt Christi xxxi, xxxvi, ut ex lunariis cyclis, & Paschalibus terminis evidens est. Nihil hoc monumento vetustatis illustrius, nihil ad frændandam noui commenti licentiam validius excogitari potest, quam est antiquus ille Canon: ex quo multiplex fructus exiit, atque ille præ ceteris, cujus gratiâ longius ad monstrum opinionis inaudite jugulandum excurrimus. Apparet enim nimirum jam tum olim eundem bissextilium, ac feriarum ordinem apud Romanos, & Christianos fuisse, qui hodièque perseuerat: neque cyclum Solis, ex quo correctus est ab Augusto, labè illa vitium esse; quod ad Chronologiam feruendum non mediocri adjuuamento fuerit. Nec minis ex eodem lapide colligitur epocha Alexandri Mammeæ F., quæ non anno cccxvi, ut Annales perhibent, sed xxxi. communis aræ congruit.

nos omnia diligentissime haecenus excussimus, & absurdissime vanitatis convicimus. Quo minus necessarium videtur in eadem disputationem incurrere. Verum quoniam Parapegmatis illius contextu se magnopere vendicavit, ut in eo laborem certare cum industria diceret, tum in eam praedicationem erumperet: Quid elegantius hac methodo? quid suavis cognitione harum rerum? volo ejusdem veligiis pressius insiltere, ut hanc ipsam descriptionem, qua sibi tantum placuit, vanissimam fuisse, ac judicio omni caruisse, aequi, & iniqui omnes intelligant.

Primus & per totam Scaligeri disciplinam diffusus error in annorum, mensiumque discrimine positus est: quorum aliquos esse populares, ac tricenarios, alios lunares existimat, quod in lib. I, ac II, refellimus. Nullus enim annus, mensive *πενταετίας* appellatus est, sed *πενταετία*. nihil erat aliud, quam functionis ejusque tempus, quo Tribus singula jurisdictionem exercebant. Id erat dierum fere xxxv. quod spatium quovis genere mensium amplius est. Itaque friget illud commentum de mensibus *πενταετίας* a popularibus diversis. Nam & annus ille popularis ex diebus cccxi. cum *ἀνάστημα* biduo, multis modis refutatus est in primo libro. Deinde quod ad lunares, & *ἡμερομηνίας* istos *πενταετίας*, a nobis attinet, fingit illud, quod nullo modo concedimus, lunares Atheniensium menses, quibus civilium administrationum tempora partiti sunt, ex Calippica Periodo desumptos fuisse. Perperam, ac falsò. Etenim Periodus ista penes solos Astronomos fuit. Athenienses verò, Graecique ceteri, qui lunarem annum adoptarunt, per Octaeteridas intervalla digesserunt, quamvis illas ad Calippicam Solaris, ac lunaris anni quantitatem emendare potuerunt. Sed si id factum est, non nisi serò, ac post Alexandri tempora contigit. Mensium quidem ordo, & embolismorum dispositio, ac reliqua fere omnia longè alterius rationis erant in civilibus Octaeteridibus, quam in Periodo Calippica, ut ex Gemino libro I. ac II. docuimus. Quamobrem ut hoc Parapegma, & hanc mensium ordinationem veram, ac solidam fuisse, non fictam velimus, nequaquam ante tempus Alexandri magni, hoc est ante Calippicæ Periodi, & hujus inventi publicationem usurpari potuit ad anteriora verò tempora, & antiquiorum Scriptorum historias, quibus illustriores Graeciae res maxime continentur, nihil nos adjuvat. Itaque quis est ille tantus Parapegmatis fructus, cum ad anteriora Graecorum tempora dumtaxat pertineat? Nam ante Calippum diversâ mensium dispositio, ac Parapegmatis esse debuit. Ut enim cetera taceam, epocha mensium, annorumque non eadem olim exstitit. Haecenus quippe lunaris anni cardo, ut & popularis, auctore Scaligero, ad viii. Julii diem adhaerent, in quo octava pars Cancrî Iphiti saeculo versabatur: neque hunc ipsam diem Neomenia Hecatombæonis tam lunaris, quam popularis anteverit, donec Calippus, & ante hunc Meton, solstitium, annique cardinem in xxvii. Junii contulit; quod deinceps Athenienses fecuti, nunquam ante xxvii. Junii Neomeniam Hecatombæonis indixerunt. Ita Scaliger. Ex quo in annis consequentibus diversâ ratio fuit, atque antea, cum anni cardo in viii. Julii consistit, ac proinde Parapegma, si ad superiorem atatem extenditur, planè est inutile: quippe quod eam formam exhibet, quæ florentis Graeciae rebus longè posterior est.

Hæc adversus Parapegmatis usum, si ejusmodi fuisse quandoque fateamur, possunt objici. Sed proculdubio commentum est, & ex dissidentibus, ac contrariis rebus ineptissime constat. Quare infinita sunt argumenta, quæ illius compositionem falsam esse persuadent. Ex quibus nonnulla proferam, præter ea, quæ de anno populari initio proposita sunt. Atque ut à cardine ipso mensium ordinar, quis illud absurdum esse non videt, anni popularis aliam epocham fuisse, quam lunaris? Nec eo dico, quod civilis alius annus, quam lunaris non fuerit. Detur enim hoc interim Scaligero, ambos illos genere fuisse distinctos. Illud certè non temerè pronuntiandum fuit, anni popularis cardinem in viii. Julii consistit. Cur enim id asserit? Nempe quod solstitium in viii. parte Cancrî fieri putabatur, quæ tum in illum diem incidebat, quando Olympiades natae sunt. Atqui Meton, & Calippus solstitium postea in xxvii. Junii committi docuerunt. Unde & anni lunaris epocha postridie, hoc est xxvii. Julii collocata fuit. Cur ergo non

& popularis est epocha traducta? Quid attinebat Hecatombæonem lunarem xxvii. Julii, popularem non nisi ix. Julii tantò post incipere? Conferrent saltem in Julii iv. diem anni sui cardinem Athenienses, hoc est in viii. Cancrî partem; quando ejus ingressum xxvii. Junii contingere à Metone & Calippo didicerant. In viii. quidem Julii retentum fuisse, nihil est præter Scaligeri confidentiam, & *ἀλογον* decretum, quod cuiquam prudenti suadeat. Quid si verò neget aliquis, quod idem ille velut certum usurpat; solstitium à Calippo in xxvii. Junii, hoc est eodem, qui à Metone præfixus erat, die mansisse? Nam nullo ex auctore constat Calippum Metonis observatione contentum fuisse, eundemque statuisse diem, non autem privatim & ipsum novam observationem insituisse. Porro quoniam ex Ptolemaeo certum fit Metonem & Euctemonem anno Nabonassari cccxvi. Phamenoth xxi, manè solstitium deprehendisse, quod tempus incidit in annum Periodi Julianæ 4282, Junii xxvii. manè, cum centum annis postea Calippus Periodum suam instituerit, solstitium ab eo tunc observari potuit in Julii xxvi, propter diei unius *σπέρησιν* solarem.

Accedant modò cetera, quæ in anno lunari Attico, & in mensium situ male à Scaligero constituta, à nobis secundo libro confutata sunt. Quorum illud primum est, Hecatombæonem lunarem nunquam ante solarem cardinem, sive Julii xxvii. iniisse. Quod exemplis aliquot è Ptolemaeo, atque aliis auctoribus desumptis falsum esse demonstravimus. Nam plerumque Neomenia primi mensis lunaris solstitium antevertebat. Deinde Scirrhophorion nequaquam, ut Scaliger videtur, apud Atticos embolismus fuit; sed Posideon. Denique Mameacterion Pyanepion prior, non, ut Scaliger existimat, posterior fuit. Quare tot in Atticum illud Parapegma congesti opinionum errores, præter id, quod caput est anni ac Periodi totius, & à Scaligero pessime definitur, non modo suspectam illius esse fidem, sed nullam prorsus evincunt.

CAPUT XIV.

Parapegmatis usus exemplis aliquot à Scaligero comprobatus excutitur.

METHODI Attici Parapegmatis uno, vel altero exemplo Scaliger expertus est: in quibus quot syllabæ sunt, tot sunt hallucinationes. Volo, inquit ille, scire qui mens popularis, & quotæ mensis congruat Neomenia Mameacterionis *πενταετίας*, quæ ad primum diem Scorpionis notatur in anno iv, & lxxiv. Periodi Calippicæ A. D. vi. Kal. Novembris. Quoniam igitur primus annus Periodi Calippicæ incidit in xxvii. de finentem Periodi Atticæ: ergo iv. Periodi Calippicæ erit vii. Periodi Atticæ Politicæ. In tabula Neomeniarum Atticarum lib. I. e regione septimi anni, sub titulo *Πενταετία* habes xvi. Octobris epocham Neomeniæ Pyanepionis popularis; à qua xxvii. Octob. in qua cæpit Neomenia Prytaniæ, est xii. mensis civilis. Proinde xii. mensis Pyanepionis popularis fuit Neomenia Pyanepionis Prytaniæ. Dices igitur *πενταετία* *πενταετία* *πενταετίας* cepisse τῆ δὲ τῆς δὴ δεκάτης σπέρης ἐξ ἡμερομηνίας. Hæc ille. Demus, quod est falsissimum, alium annum, mensis que *πενταετίας*, alium lunarem existitisse; certè Periodi Atticæ cum Calippica comparatio illa vana est, & absurda. Primum quia nulla in rerum natura Periodus unquam fuit Attica. Deinde quia licet aliquando fuerit, falsum est annum xxvii. Atticæ de finentem, esse primum inuentem Calippicæ. Nititur enim Periodorum ratio illa Plutarcho testimonio, quod libro primo discussum est. Vide quæ illic tractata sunt. Tertio cum de Neomenia Mameacterionis agatur, eaque in tabulis investiganda sit, ipse ad Pyanepionis Neomeniam delapsus est. Verum esto id imprudentia. Nam revera secundum Scaligerianam mensium ordinationem Mameacterion est, non Pyanepion mensis ille, cujus Neomenia xxvii. Octob. incidit. Idem tamen erratum in exemplo sequente commissum est. Nam pro Mameacterione an. lxxiv. Pyanepionem posuit.

Sed nobilitas, inquit, exemplum adferamus. Libro primo notavimus decretum Atheniensium in gratiam Hyrcani Judæorum Ethnarcho scriptum fuisse 26. die Panemii Macedonici, undecima Munychionis Calippici. Præterea Periodum Macedonicam eandem fuisse cum Olympica. Erat is annus Iphiti

CAPUT XV.

Reliquæ Scaligeri hallucinationes aperiantur.

Iphiti 714. & proinde xxx. Periodi decimæ Olympicæ. Erat præterea annus xi. quartæ Periodi Olympicæ. In tabula Neomeniarum Olympiarum e regione anni xi. sub titulo Munychionis, in communi angulo habet ix. Aprilis. Et aque ix. Apr. fuit Neomenia Munychionis Calippicæ prythaniæ. Si xi. Munychionis incidit in xxvi. Panemii popularis: ergo Neomenia Munychionis incidit in xvi. mensis popularis; & proinde ix. Aprilis fuit xvi. mensis popularis, & consequenter xxx. Martii fuit Neomenia ipsius mensis popularis. In lib. I. in tabula Neomeniarum Atticarum, e regione xxx. anni Neomenia Elaphebolionis incidit in xxv. Martii, qui conveniebat tunc in Panemion Macedonicum. Quare quod postum fuit, demonstratum est. Hæc Scaliger, quæ nos propterea descripsimus, quod in eis absurda multa sint, ut nisi hæc ab illo dicta esse constaret, vix in hominem cadere posse viderentur.

Decretum illud in Hyrcani gratiam editum esse anno Iphiti 714, qui est cardo ratiocinationis istius, falsum esse probant ea, quæ lib. I. ubi de Macedonica Periodo dictum est, attulimus. Nam & Josephus hallucinatus est, dum psephisma, quod ab Hyrcano majore impetratum est, minori tribuit, & quamvis revera in posterioris Hyrcani gratiam esse editum, liquet nonum illius annum, quo psephisma illud putat esse scriptum, convenire in annum exeuntem Iphiti 715. Quo posito, argumenti vis omnis perit. Deinde Munychionem Calippicum fuisse, nihil est quod suadeat. Neque enim Calippica Periodus usu populari facta fuit. neque decreti subscriptio mensum ulium *πενταετίας* exprimit à populari diversum. Nam *πενταετίας* mensum aliquem existisse lib. II. negavimus. Sed mirificum est, quod annum ipsum Iphiti 714 dicit esse xxx. Periodi Olympicæ. Etenim lib. v. huic assertioni contradicit. Quippe Calippum arbitratur eo anno, quo Alexandri victoria ad Gaugamela contigit, qui erat annus Periodi Julianæ 4383. Iphiti cccxvi. Periodi sextæ Olympicæ lxxv. Tetraeteridos Olympicæ 11. Periodum Alexandream tam *πενταετίας*, quam popularem instituisse, sed popularem Periodum in annum xi. vertentem distulisse, ut annus primus Tetraeteridis novæ Periodi concideret cum anno primo Tetraeteridis Olympicæ. Itaque anno Periodi Julianæ 4402. Iphiti cccxv. Periodi septimæ Olympicæ nono, Tetraeteridos Olympicæ primo, iniiit primus annus Tetraeteridis primæ Periodi Alexandræ popularis Calippicæ, qua deinceps usi sunt Athenienses. Unde anno illo Pontificis Hyrcani, quo decretum est emisium, fuisse dicit annum xxvi. Periodi illius, quæ popularis Atheniensibus erat. sed pro xxvi. anno, scribendus est xxv. Est enim annus Iphiti 714. novæ illius Periodi xxv. ut patet. Nam cæpit ante Iphiti 465. Ergo anno Iphiti 714. agebatur annus quartæ Periodi xxii. non xxiii. Quapropter quidquid de xxx. anno Periodi Olympicæ deducit Scaliger, hæc posteriori doctrina subvertitur. fuit enim Periodus annus ille non xxx. sed xxii. ac Tetraeteridis annus ii. non iv. Siquidem Athenienses novâ illa Periodo veterem retexerunt, ac pro popularibus Neomeniis, quæ anno xxvii. Periodi Atticæ, qui in lxxv. Olympicæ cadebat, congruebant, Neomenias usurparunt anni primi. Unde anno 714. Iphiti Periodi Atticæ xxv. Elaphebolionis Neomenia xxvi. Martii, non xxv. competebat. Quæ in re nova est oscitantia; cum hic asserit Panemum Macedonicum esse Atticum Elaphebolionem: at lib. I. ubi idem tractatur exemplum, Munychionem Atticum popularem cum Panemio componit; idque insuper ex laterculo Neomeniarum Atticarum ostendit: in quo Munychion Tetraetericus anno secundo habet Novilunium in die xvi. Elaphebolion autem die xvii. Proinde si, ut postulat Scaligeriana methodus, Elaphebolionis die xvi. Novilunium iniiit; sequetur illud, quod absurdissimum est, post anno septingentos, qui *σπέρησιν* lunarem amplius bidui conficiunt, non modò nullam contigisse Lunæ antecessorem, sive *σπέρησιν*; sed è contrario *σπέρησιν* in consequentia descendisse novilunium. Cum enim post anno septingentos novilunium à xvi. popularis atque æquabilis mensis, quo die in anno II. Tetraeteridos accidebat Iphiti saeculo; ad xv. transire debuerit, contra in xvii. probatur. Quod proquidem adversus reliquam omnem Scaligeri doctrinam pugnat ex adverso. Sed vide quæ ad eam rem disputata sunt libro i. ubi multa de emendatoribus inconstantia, ac versatili methodo dicta sunt, quæ hoc ipso, quo de agimus, exemplo cumulati possunt. Tum ea quoque consule, quæ in eodem primo libro super illo ipso Josephi loco uberrimè tractavimus.

Paris I.

POST Parapegmatis Attici declarationem, de quatuor anni cardinibus quædam falso jaçantur, quæ nos minime prætermittenda duximus. Primum illud observat, *πρότιον κελών* Eudoxi esse *ἔκτιον κελών* Metonici, Euctemonici, & Calippici. Hujus rei causam hanc adfert, quod Eudoxus Octaeteridem suam cum Parapegmate in Ægypto conscripserit. Ægyptii verò nullum aliud æquinoctium vernum hæcenus notant, præter illud Nabonassari, quod incurtebat in xxviii. Martii. Hæc sunt partim affirmata temerè, & partim *ἀσπράγιστα*. Geminus in calce libri, ubi singula Zodiaci segmenta suis temporibus definit; unde & parapegma suum, & coelestium mensium descriptionem hausit Scaliger; scribit primo die, quo Arietem Sol ingreditur, æquinoctium committi secundum Calippum: at secundum Eudoxum die sexto. Similiter primo die ingressus in Capricornum asserit secundum Euctemonem, & Calippum, solstitium fieri: secundum Eudoxum die quarto. Ex eo verò colligi non potest Neomeniam Krionis Eudoxei, sive diem, quo Sol primam Arietis partem secundum illum ingreditur, esse sextum Krionis Calippici, vel Metonici. Quis enim posse fieri non intelligit, ut idem Krionis principium, eundemque diem, quo Sol Arietis partem primam subit, utrique statuerint: sed Calippus in parte ipsa prima æquinoctium committi putaverit; Eudoxus in sexta? Sanè fuit hoc veterum plerisque persuasum: cardines anni in octava signorum parte fieri, cum ne in prima quidem adhuc contingerent. Illi igitur non *πρότιον κελών*, sed *ἔκτιον*, æquinoctium defixerant: neque rectè dici potest *πρότιον κελών* istorum fuisse *ἔκτιον κελών* aliorum. Utrinque eadem fuit *πρότιον*, & *ἔκτιον κελών*, sed æquinoctium alii *ἐν τῇ πρώτῃ*, alii *ἐν ἑκτῇ* collocaerunt. Idem & de Calippi, & Eudoxi Krione verum est arbitrari. Eudoxus in vi. parte Arietis *ἡ ἑπιπέδου τριωνίου* committi voluit; in quarta Capricorni *ἡ ἐπιπέδου τριωνίου*. Veteres illi qui annum coelestem ita descriperunt, ut ejus mensis signis coelestibus responderent, non eos alia ratione partiti sunt, quam ut singulorum initia ad Solis in signa quolibet ingressus accommodarent. signa, inquam, octavae sphaeræ, stellatique orbis. Neque enim alia tum agnovérant: necdum discrimen illud ortum erat Zodiaci duplicis, dupliciâque signorum; quod Hipparchus postea constituit. sed nimirum coelestis cujusque mensis exordium ab ingressu Solis in caput aetherium repetebat: ac mensis ejusdem alii primo die; alii quinto; alii sexto, vel octavo committi cardinem asserbant. Quæ de re alio loco fusius dicitur. Hac ratione videri potest Anatolius in quartum *κελών* diem vernum æquinoctium conferre; cum xxii. Martii quantum jam diem in Arietis segmento versari Solem docet apud Eusebium. De quo vide accuratam disquisitionem in Animadversionibus nostris ad Epiphanium. Ratio verò quam reddit Scaliger, cur *πρότιον κελών* Eudoxi sit *ἔκτιον κελών* Calippici, planè ridicula est. Eudoxum in Ægypto itam Octaeterida scripsisse falsum est, ut lib. II. cap. de Octaeteride Eudoxi vidimus. Quid tum deinde? Ægyptii nullum aliud æquinoctium vernum norant, præter illud Nabonassari xxviii. Martii. Primum dubium est an Nabonassari avo æquinoctium in xxviii. Martii consistit. Nos enim ex Alphonsina anni modulatione æquinoctium medium in eo die *σπέρησιν* fuisse fingimus, quasi jam tum usitatus annus ille fuerit. Porro nullæ observationes Mathematicæ sunt, ex quibus de æquinoctii sede per illa tempora capi conjectura possit, ut ex iis certa anni forma constitatur, ac *σπέρησιν* *ἡμερομηνίας* modus, qui illi saeculo congruat. Ex Copernici quidem doctrina brevissimus fere tum annus tropicus fuit, minimūque spatium annorum ad unius diei *σπέρησιν* exigebat. Tum enim Periodi anomaliz secundus quadrans defecerat, & ad tertium perventum fuerat, ubi minima est anni Tropici magnitudo, nempe dierum cccxv. hor. v. 42', 55". quæ Alphonsina minor est scriptulis 6', 21". Ideo annis circiter lxxxiv. unius diei antecessio colligitur. Etenim Periodus anomaliz præcessionis æquinoctiorum, quæ annorum fere 1718. Ægyptiorum intervallo perficitur, iniiit anno circiter

fig. 319.

fig. 46. Lib. I. Emend. fig. 13. & 47.

pag. 194.

circiter Julianæ Periode 2933. Proinde anno 3967. in quem primus incidit Nabonassar, agebatur Periode millefimus tricesimus quartus, hoc est tertii quadrantis centesimus septuagesimus quintus.

Verum hæc ipsa Periode, & Copernici doctrina non satis firmiter constituta videtur, & ex recentioribus, accuratioribusque Tychoonis observationibus, ac regulis castiganda censetur: quod veterum ille mensuris, ut Hipparchi, Ptolemæi, Albategnii, quatum veritate, ac fide nititur, propter aut neglectum *ἁεραδένου*, aut refractionum ignoratum modum, à veris momentis, & epilogifinis abhorreat. Quocirca de veris æquinoctiis, & solstitiis, quæ antiquis illis sæculis exstiterunt, nihil tutò ex Copernicæ principis, & anomalie Periode decerni posse Tychoniani staturerunt. Quòd ut verum sit, nihilominus ad inquirenda civilia præcorum æquinoctia, solstitiaque multò est, quam recentior illa, & Tychoniana methodus aptior. Etenim qui nationum annos, ac tempora constituebant, ad figendos annorum suorum cardines, Mathematicorum, opinor, cujusmodi tum esse poterant, observationes, ac responsa sequebantur; hoc est in eam diem veris initium, ingressumque Solis in Arietem, aut in Cancrum, aliàsve *ἡ δὲ δὲ δὲ κρημνοῦ* partes conferebant, ut ibidem anni sui epocham collocarent, in quo cardines illos committi ex Astronomicis observationibus didicerant. Cùm igitur maxima doctrinæ Tychonianæ pars, qua Tropici anni rationia variantur, ab antiquis ignorata dicatur: velut sunt refractiones, quas Astronomos veteres nescisse Tycho pag. 144. docuit: enimverò citra refractiones, aliæque id genus, quæ posterioribus inventis accesserunt, solares *ἡμετέρας*, annique cardines designarunt. Quare tametsi ad veros certòque Solis motus & æquinoctiorum, ac solstitiorum cœlestia momenta describenda Tychoniani Canones exactiores esse videantur; nihilominus, ut dixi, veterum ad captum, & sententiam, atque adeo civiles ad illorum temporum cardines explorandos; Copernicæ methodus antecellit. Non enim Chronologi, ac temporum doctoris interest scire, quodnam Iphiti, verbi causâ, & Nabonassari sæculo verum, & *ἀκρίβεις* æquinoctium, aut solstitium fuerit: sed quòd ex illa, quæ tum esse potuit, cœlestium rerum peritia, doctrinæque tum constitutum; unde civiles deinde populorum epochæ ab annorum conditoribus præfixæ sunt. Atqui Copernicus omnes omnium temporum observationes, quarum quidem exstat memoria, artificiosa illa Periode comprehendit. Melius est ergo, ut in incerta re, æquinoctia, solstitiaque veterum ex illius præscripto definire, quam aut Tychoniani, accuratioribus licet, Canonibus, aut ex æquabili Alphonfinorum modo: quod in hac tota temporum doctrina facit Scaliger. Cujus quidem *ἰδιωτικῶς*, ac parum consultata ratio est, dum civiles antiquorum omnium populorum, Babyloniorum, Ægyptiorum, Medorum, Persarum, Græcorum, ac ceterorum epochas ex æquabili, & Alphonfina Tropici anni mensura determinat. Non enim *κατὰ ἀεραδένου*, & fictionem quamdam, aut methodi, ut aisole, gratiâ, æquinoctia, & solstitia media certis illis diebus affixit; sed eadem vera, solida, & ab iis, qui primi gentium illarum tempora considerunt, observata esse defendit. Exempli causâ Babyloniorum epocham in Aprilis viii. hæsisse putat, uti superiore libro demonstratum est quod anno 2481. quo illa cœpit, æquinoctium à Babylonis illo die deprehensum fuerit. Sic in viii. Julii cardinem anni Græci, & hujus, in quo modo versamur, Attici collocare solet, propterea quòd Iphiti sæculo solstitium in Kalendis ipsis Julis hærebat, à quo dies octavus, uti mos erat, civili epochæ præstitutus est. Hæc & id genus exempla, quibus passim utimur, ex eo principio pendunt æquabilis anni Tropici, & Alphonfina, qui ad antiqua illa sæcula transferunt. Quamquam illis ipsis in æquinoctiorum cardinibus statuendis Scaligeriana sibi doctrina non constat; velut in solstitiali epocha anni primi Olympiadi, quo medium solstitium Alphonfinum, ex libri quarti operis hujus doctrina de anno cœlesti, nequaquam in Kalendas Julias competit, sed in Julii xxx. diem, ex quo civilis anni cardo, si in octava parte defendendus erat, in vii. Julii, non viii. collocandus fuit, de quo pluribus aliàs. Sed ut adamussim media illa solstitia, & æquinoctia conveniant in eisdem dies, quibus à Scaligero tribuantur, non ideo verum

est antiquis illis temporibus, iis ipsis diebus fuisse constitutos. Neque enim tum exstabat mediocris illa Tropici anni forma; ejus ex rationibus cardines ita disponuntur, sed ex cœlestibus observationibus illorum momenta pensabant. Ad hæc quamvis demus utcumque medios illos cardines ab Astronomis vetustissimis pro veris habitos fuisse, utpote tametsi Nabonassariorum annorum exordio verum æquinoctium in xxviii. Martii collatum sit, non sequitur in eo perpetuò civiliter hæsisse; nec aliud insequentibus annis Ægyptios norasse: cum & Astronomia peritissimi, & observandorum cœli, siderumque motuum diligentissimi fuerint. Unde & Scaligeri vana divinatio est, qui propterea *ἡμετέρας κρημνοῦ* Endoxei in sexto die *ἡμετέρας* Calippici, ac veteris consistere putat, quòd Endoxus veterem illum Nabonassari cardinem, qui æquinoctium cœlestis morabat, ad Octaeteridem suam transtulerit. Quod nec verum arbitrator, & ut probabile sit, nihil ad rem pertinet. Nam si Martii xxviii. Endoxus æquinoctium statuit, id non in sextum *ἡμετέρας* Calippici, sed in tertium diem convenit, ex ipsius opinione Scaligeri. Censet enim Calippum nullum aliud æquinoctium, aut solstitium, quam Metonicum adhibuisse. Metonicum autem solstitium Junii xxviii. æquinoctium verum Martii xxviii. Igitur æquinoctium Endoxum tertio die *ἡμετέρας* Calippici. Verum quodnam fuerit æquinoctium Calippi, & quo die Juliani mensis; atque utrum Metonis, & Endoxemonis veligius infisterit, in potius privatas & ipse observationes adhibuerit, nescimus. Neque enim ariolari volumus.

Illud præterea Scaligeri meritò reprehendimus, quòd Ægyptios etiam doctiores in ea fuisse sententia putat, ut in Iphis brumam semper confici crederent: propterea quòd cum Endoxus Octaeterida commentatus est, Iphiorem solemni brumæ fidus confectum non erat. Quæ persuasio mirum quam esset absurda. Etenim Ægyptiorum anni vagi sunt; & cxx. annorum spatium mensum integrum anteverunt Neomeniæ singule. Sed de Ægyptiis evidens est hallucinatio Scaligeri. Geminus enim pag. 146. non Ægyptios, sed Græcos hoc errore laborasse testis est. *Ἐπιλαμψάνου δὲ οἱ ἀπέσει τὴν ἡμέραν πρὸς τοὺς κατὰ Ἀπολλωνίους, ἢ κατὰ Ἐυδόξου ἐναι χρομμενῶς ἡμετέρας. Ἐπι τῆς παντοίας ἡμέρας, μὴ δὲ ἐναι ἡμετέρας τῶν ἡμετέρας χρομμενῶς ἡμετέρας. Ἐπι τῆς πρὸ ἀμάρτημα ἡμέρας τῆς ἡμετέρας αἰτίας, κατὰ δὲ πρὸ ἐκτὸν σῶματα κατὰ αὐτὸς τῶν χρομμενῶς ἡμετέρας ἀμάρτημα τῶν ἡμετέρας. Græcorum enim plerique putant secundum Ægyptios, & Endoxum in Iphia solstitium hybernum incidere, quod est penitus falsum. Quippe solibus mense Iphia à bruma distant. Manavit autem error ille ab ea causâ, quam supra commemoravimus. Nam ante annos cxx. in ipsum solstitium Iphia competebant. Non ergo ad Ægyptii præsertim doctiores, sed Græcorum vulgus opinabatur; cum jam spatio cxx. annorum integro mense Iphia brumam anticipassent; quod ex Ægyptiorum observationibus ibidem confirmat: subjicit enim *καὶ αἱ τὴν ὡρολογίων καθ' ἑσπεράων ἐπιδήμιος πρὸς τὸ κατὰ ἀμάρτημα γνομήνας ἡμετέρας. ἢ μάλιστα κατὰ Ἀπολλωνίους ἐν ἡμετέρας ἡμετέρας ἡμετέρας. Horologiorum insuper descriptiones verum solstitium indicant, præsertim apud Ægyptios, qui id observaverunt. Tantum abest ut tam stupidus error Ægyptiis etiam eruditioribus obreperit. Ex eodem porro Geminii loco, de tempore, quo is vixit, conjecturam cepimus libro II. cum de Endoxi Octaeteride egimus.**

Postremo sub finem capituli notat in methodo Calippi in xix. annis eandem Neomeniam bis reperiri in eadem die, quod tamen ex motu medio numquam accidit. Verum ita demum locum id habebit, si est vera Calippicæ Periode dispositio, quam in II. libro concinnavit. Cùm autem temeraria, & pro arbitrio confecta sit, ne illud quidem satis prudenter affirmari potest, bis in eundem diem, anno xxx. & xli. eandem Neomeniam incurere. Quod quid illud etiam falsissimum apparet; ex motu medio numquam ad eundem diem in Enneadææteride Novilvania regredi? Id enim fecus se habet, ut vel ipse Scaliger in Iliagag. Canonibus, & aliis in locis definit. Verum est illud quidem, in Enneadææteride civili caveri illud oportere, ne bis in eundem diem Neomeniæ congruant: licet hoc ipsum Scaliger alibi neglexerit, sed alia est mediorum motuum ratio quasi civilium epilogifimorum.

De Parapegmate Philadelphi Dionysiano.

DIONYSIUS Mathematicus annum quemdam cœlestem descripsisse videtur, ejus mensis à cœlestibus signis nomen acceperant. Tum insuper novam epocham statuit ab initio Ptolemæi Philadelphi: de qua postea plenius agendum erit. Sed in eo fallitur Scaliger, quod epocham istam fingit eam esse, cujus auctor Ecclesiastici meminit. Errat item cùm Dionysianum hunc annum civilem vocat. Fuit enim Astronomicus, nam civilis alioquin Ægyptiacus erat. De hoc anno Dionysii mentionem facit Ptolemæus multis in locis: quòd nonnullæ observationes illius annis, ac mensibus consignata fuerant. Quibus in exemplis, sive vicio Librariorum, sive errore Dionysii, menses ipsi, qui, uti dixi, à Zodiaci segmentis cognomen habent, non satis segmentis illis respondent. Nos hic exempla septem observationum cœlestium à Ptolemæo sparsum illata discutiamus. Primum exstat lib. x. cap. x. Ibi anno Dionysii xii. *Ἀργῶν* xxv. Sol medio motu pervenisse dicitur ad gradum Capricorni 23, 54'. Erat annus Nabonassari 476. Athyr vicefimo, sequente vicefimo primo, manè. Tempus convenit anno Periode Julianæ 4442. Januarii xviii. Ptolemæus quidem contigisse refert Athyr xx. *ἡς τὴν κατὰ*, id est, sequente xx. Athyr porro xx. ex mente Ptolemæi inuit ab ortu Solis diei xviii. Januarii. Nam ab ortu Solis civiliter dieterum initia Ptolemæus usurpat. putat primus dies annorum Nabonassari, sive primi Thothi, inuit ab ortu Solis, qui meridiem diei xxvi. Februarii præcessit, anno Periode Julianæ 3967. Addere verò Ptolemæus solet sequentem diem, quo calculus sit tutior. Itaque die xx. *ἡς τὴν κατὰ*, est xxi. dies à media nocte. Hoc si ita est, cùm Athyr xx. cadat in Januarii xvii. medius ille Solis motus congruet Januarii xviii. Erat cycus Solis xviii. littera F. Ideo Athyr vicefima cadit in feriam v. Ex Ptolemæicis Epilogifimis, ac tabulis, momentum illud solaris epochæ convenit in horam 6, 43'. à media nocte, ante Solis ortum. ideo vicefima dies Athyr à Ptolemæo numeratur, cui xxi. ab oriente Sole successit. At ex tabulis nostris solaribus, hora demum 20, 54'. à media nocte Sol medio motu Capricorni 23, 54'. attingit: sed vero motu fuit in gradu 25, 32'. circiter. Ac nescio an dieterum suorum principium Dionysius itidem, ut Ptolemæus, ab ortu Solis populari consuetudine repetat. Hoc si fecerit; tum Ægonis prima dies conveniret in Decembris xxv. quem in diem item Ægonis nostri Neomenia opportunè incidit: nimirum Decembris xxv. hora 2, 45'. à media nocte, in Alexandrino meridiano.

Secundò Ptolemæus libro ix. cap. x. refert annum xxi. Dionysii, Scorpionis xxii. qui erat annus Nabonassari 484. Thoth xviii. sequente xix. Solem medio motu repertum in Scorpii 20, 50'. statimque subjicit: *καὶ ἡμετέρας ὁ μέσος ἡμέρας τῆς ἡμέρας ἡμετέρας ἡμετέρας*. Obinebat verò die xix. Thoth manè Sol secundum nos Scorpii partes 20, 50'. Cum antea dixisset, observationem illam Mercurii factam die Thoth xviii. sequente xix. sub Auroram, mox xix. diem à diluculo numerat. Igitur initium diei civilis ab ortu Solis ducitur. Quod ipsum evidentiùs est ex observatione Metonica, qua deprehendit Solstitium æstivum *ἡμετέρας τῆς κατὰ Ἀμάρτημα*. id est manè. Ptolemæus libro III. Anus hic Dionysii fuit in Juliana Periode 4449. quo Neomenia Thoth incidit in Octobris xxviii. decima octava dies, Novembris xiv. Videtur ergo observatio illa facta xv. Novembris. At Scaliger xiv. Novembris. Sed Ptolemæicus calculus xv. adstruit, & quidem hora 6, 25'. manè. Jam si Scorpionis Dionysii dies xxi. cadit in xiv. Novembris; prima dies incipit, Octobris xxv. & uno die scilicet medium Tabularum nostrarum calculum antecedit: secundum quem Sol in Scorpionem ingressus est Octobris xxv. hora post mediam noctem 18, 6. Alexandria. Quod si diei principium à nocte media capiatur, Scorpion Dionysianus non malè cum nostro quadrabit.

Tertiò Ptolemæus lib. ix. cap. vii. prodit anno xxii. Dionysii *Υδρῶν* die xxix. (Sed legendum xx.) Solem Paris I.

medio motu fuisse in Aquarii gradu 18, 30'. anno Nabonassari 486. Choiac xvii. sequente xviii. manè. Annus erat Periode Julianæ 4452. quo Choiac xviii. dies incidit in Februarii diem xii. Igitur in Februarii diem xii. competit xix. dies Hydronis. Sed ex Ptolemæi calculo, hora circiter 17. post mediam noctem, à qua xviii. dies Choiac putatur, Novembris autem xxi. Sol medium locum illum obtinebat, qui à Ptolemæo concipitur, non autem, quod scribit ille, diluculo. Quare corrigendus locus, & Aquarii gradus 18, 0'. præcisè ponendus: ut in sextam circiter horam *ἡμετέρας* in gradum 18. incurrat. Jam si dies Hydronis xix. cadit in Februarii xii. Neomenia competit Januarii xxv. quod cum Tabulis nostris adamussim convenit. Nam ingressus in Aquarium medius ex illis accidit Januarii xxv. hora 11, 50'. Alexandria.

Quartò apud eundem Ptolemæum, eodemque capite, anno similiter Dionysii xxiii. Tauronos iv. ad vesperam Sol medio motu gradus obtinebat Arietis 29, 30'. anno Nabonassari 486. Phamenoth xxx. sequente i. Græcè *Φαμνωθὶ τελευτῶσθαι τὸ αὐτὸν*. leg. *Μετὸς τελευτῶσθαι τὸ αὐτὸν*. Nam xxx. Mechir cadebat in xxv. Aprilis. Convenit enim hæc observatio diei xxv. Aprilis anni Periode Julianæ 4452. Ac sic Tauron cœperit xxii. Apr. cùm tamen ingrederetur Sol Taurum April. xxv. Nam ex Tabulis nostris incurrit in hunc diem horis à media nocte 19, 11'. Alexandria. Hallucinatur verò Scaliger dum Solem tunc in gradu 23, 30'. Arietis versatum esse dicit. Ptolemæus enim dixerat 29, 30'. designat. cujus calculus id hora circiter 20, 11'. promittit in Alexandrino Meridiano.

Quintò, Ptolemæus eodem loco scribit, anno Dionysii xxiv. Leontonos xxviii. vespere, Solem obtinuisse Leonis gradus 27, 50'. anno Nabonassari 486. Payni xxx. Annus erat Periode Julianæ 4452. Ergo Augusti xxiii. feria tertia contigit observatio. quo die, sub horam 21, 35'. abacus Ptolemæicus Solem in gradum illum Leonis inducit. Jam si Augusti xxiii. fuit Leontonos xxviii. Neomenia convenit in xxvii. Julii. Atqui Tabulæ nostræ secundum medios motus ingressum Solis in Leonem exhibent Julii xxvi. hora 1, 45'. à media nocte in horizonte Alexandrino.

Sextò ut ibidem Ptolemæus refert, anno Dionysii xxviii. Didymonos vii. vespere, Nabonassari 491. Pharmuthi v. sequente vi. Sol medio motu versabatur in gradu Geminorum 2, 50'. Annus erat Periode Julianæ 4456. quo Pharmuthi Neomenia inuit Maii xxvi. Ergo Didymonis vii. cadit in xxx. Maii. Ex Ptolemæicis verò Tabulis Sol medio motu in illo loco versabatur sub horam 19. à media nocte. Neomenia verò Didymonis xxiv. Maii contigit, triduo ferè ante ingressum medium Solis in Geminos, qui ex Tabulis nostris accidit xxvii. Maii, hora 4, 40'. à media nocte, Alexandria. Hallucinatur porro Scaliger, qui xxviii. Maii designat quintam Pharmuthi, pro xxx.

Septimò Ptolemæus libro xi. cap. III. scribit anno Dionysii xiv. Parthenonos x. manè, Solem medio motu tenuisse gradum Virginis 9, 50'. anno Nabonassari 507. à morte Alexandri 83. Epiphi xvii. sequente xviii. matutino tempore. Convenit tempus anno 4473. Fol. 143. Septembris iv. in quem cadit dies Epiphi xviii. & ingressus Solis Ptolemæicus contigit circa horam sextam à media nocte. Hoc modo Neomenia Parthenonos cadit in xxvi. Augusti, quo die Tabulæ nostræ eundem ingressum referunt hora 15, 6'. post mediam noctem Alexandria.

Ex iis omnibus liquet mendosos plerumque fuisse Dionysii menses, aut certè numeros dieterum in mensibus Dionysianis perperam apud Ptolemæum concipi. Quamquam ex illis septem, quæ proposuimus, exemplis, quatuor omnino cum Tabulis nostris consentiunt quod ad Neomenias attinet; cùm à Scaligerianis omnia dissideant. Quamvis autem appareat menses illos ad segmentorum Zodiaci rationem fuisse directos; tamen quem ille modum anni Tropici constituerit, & quo anno bissextile intercalaret; quot verò præterea mensibus singulis dies attribuerit, ignoramus.